

Het Parool

We zeggen het maar even voor de zekerheid: printen is alleen toegestaan voor persoonlijk gebruik. Het is niet supersympathiek om dit artikel te verspreiden. Sterker nog: het is verboden. Gelukkig is het heel eenvoudig om anderen een Blendle-linkje te sturen.

Delen kan dus altijd!

11-12-2017

Strike a pose

maandag 11 december 2017 · 4 minuten lezen

Op de catwalk, in modebladen: de dansstijl voguing rukt weer op. Dansdocent Amber Vineyard (33) haalde het vijf jaar geleden naar Nederland en geeft nu lessen in de Indische Buurt. 'Er is nog veel onbegrip.'

TEKST JUDITH TIELEMANS, FOTO'S EVA PLEVIER

Een groep uitgelaten dansers paradeert op een denkbeeldige catwalk terwijl ze hun handen en armen razendsnel in hoeken buigen. Uit de boxen schalt instrumentale house. Op de beat bewegen zo'n twintig voguers van House of Vineyard, een extravagante dansgroep met leden die naar eigen zeggen één grote familie vormen.

Bij voguing, zoals de gestileerde dansstijl heet die ontstond in de New Yorkse lhbt-underground scene van de jaren tachtig (zie kader), draait het om attitude, lef en zelfvertrouwen: jezelf laten gaan en trots zijn op wie je bent. De Amerikaanse Amber 'Ambiance' Vineyard is de drijvende kracht achter de Nederlandse voguing-gemeenschap. Ze was degene die de dansstijl naar Nederland haalde, waardoor ze uitgroeide tot een moederfiguur voor de dansers, die ze haar 'kinderen' noemt. Als moeder van House of Vineyard ziet ze het als haar taak om dansers, veelal lhbt-jongeren, een veilige omgeving te bieden - "Toen een van mijn 'kinderen' zijn huis uit moest, heb ik hem een paar maanden onderdak aangeboden."

Optische illusies

De culturele thuisbasis van House of Vineyard is Nowhere, een productiehuis in de Indische Buurt. Elke woensdagavond zijn er lessen te volgen in voguing. Michel de Rooij (45) is er sinds 2005 directeur en haalde de groep zo'n twee jaar geleden 'in huis'. Als cultureel socioloog vindt hij het belangrijk om alle groepen in de samenleving een plek aan te bieden. "Helaas is er maar weinig ruimte voor nieuwe culturele uitingsvormen binnen de gemeente Amsterdam. De artistieke community's waarmee wij samenwerken zijn vaak net begonnen en hebben elders geen ingangen. Bij Nowhere geven we jongeren de ruimte zich te ontwikkelen. De workshops die hier ontstaan, kunnen vervolgens weer gegeven worden op scholen."

Stefanie Ensink (24), die studeerde aan de dansacademie, is een van de dansers uit het gezelschap. "Als voguer leer je jezelf pas echt goed kennen," zegt ze. "Ik voel me vrouwelijker en zelfverzekerder dan ooit. Het creëren van optische illusies binnen voguing vind ik heel vet en het runway-lopen is fantastisch. Ergens is voguing best wel statig, maar toch ook sierlijk."

Mariella Marin (23) noemt freestylen het leukste aspect binnen voguing. Marin: "Ik studeerde aan de dansacademie en ben gewend te bewegen vanuit een choreografie. Bij voguing kun je jezelf laten gaan. Niemand zal je raar aankijken als je een gekke beweging maakt. Binnen voguing bestaan geen gekke bewegingen."

House of Vineyard wint in Nederland aan bekendheid. Zo was de dansgroep het afgelopen seizoen te zien in het programma Holland's next top model en figureerde de groep dit jaar in fotoreportages van de tijdschriften Elle en L'Homo. Ook kon je tijdens Museumnacht een workshop voguing van Vineyard volgen bij het Tropenmuseum.

Ondanks alle media-aandacht zijn de ballroomsce­ne en het voguen nog steeds vrij underground, stelt Vineyard. "We zijn blij met de aandacht, maar vinden het belangrijk om de filosofie achter de ballroomsce­ne te bewaken. Die mag niet op de achtergrond raken. Veel voguers kunnen de extravagantie en het gevoel dat zij in hun dans leggen nergens anders kwijt. Er is in Amsterdam nog veel onbegrip; lhbtj-jongeren worden nog steeds gediscrimineerd."

'Je kunt jezelf laten gaan. Gekke bewegingen bestaan niet binnen voguing'

Door haar 'kinderen' uit te dagen, hoopt Vineyard hen te helpen met het verleggen van hun grenzen. "Ik gedraag me vaak extra gek en uitbundig om dansers uit hun schulp te laten kruipen. Hetzelfde geldt voor mijn kleding: ik probeer steeds een stap verder te gaan in de balls (waarbij dansers tegen elkaar voguen), zodat mijn kinderen zich aangemoedigd voelen en hierdoor hopelijk meer durven."

Koningin van het ball

Mode speelt een grote rol binnen voguing. Er gaan soms weken overheen voordat de perfecte outfit klaar is voor een ball. Vineyard: "Nederlandse dansers zijn erg creatief. Ze maken de tofste creaties en kopen minder snel kant-en-klare outfits, in tegenstelling tot buitenlandse gezelschappen." Dat talent blijft niet onopgemerkt. Dankzij de creaties die de dansers maken voor de balls kunnen sommigen aan de slag als modeontwerper. Maar ook andere talenten worden ingezet. Zo kun je de dansers van House of Vineyard boeken als entertainer of model.

De klussen zijn een leuke bijkomstigheid, maar als het aan Vineyard ligt, draait voguing vooral om zelfontwikkeling. Het heeft de Amerikaanse ook geholpen haar grenzen te verleggen. "Vroeger was ik nogal een tomboy. Ik durfde me nooit sexy te kleden, omdat ik de aandacht die ik daarmee kreeg niet prettig vond. Nu pak ik op balls juist helemaal uit, dan ben ik een soort seks-godin. Het allerbelangrijkste bij voguing is het vertrouwen in jezelf. Als jij gelooft dat je de koningin van het ball bent, zullen anderen dat ook geloven. Dat probeer ik ook in mijn dagelijks leven toe te passen. Voor mij is er geen andere plek waar ik me meer op mijn gemak voel of gelukkig ben dan in de ballrooms scene. House of Vineyard is mijn leven én mijn familie."

De vogue-lessen van House of Vineyard zijn elke woensdagavond bij productiehuis Nowhere (Madurastraat 90, aanmelden via www.nowhere.nl).

- WAT IS VOGUING? -

Voguing vindt zijn oorsprong in de straten van Harlem, New York. Al vanaf de jaren tachtig organiseren Afro-Amerikaanse lhbt'ers daar competitieve 'balls', waarbij deelnemers tegen elkaar voguen en diverse poses imiteren van modellen die het prestigieuze modeblad Vogue sierden - vandaar de naam. De jury beoordeelt de dansers op techniek, uitstraling en hun catwalkloopje.

De ballrooms scene heeft duidelijk twee gezichten: de glitter en glamour van de balls en het soms harde leven daarbuiten. Dankzij de documentaire Paris is burning van Jennie Livingston en de videoclip bij het nummer Vogue (beide 1990) van Madonna werd de subcultuur bekend bij het grote publiek.

Voguing kent meerdere stijlen. Bij het iconische 'old way performance', zoals te zien is in Paris is burning, ligt de nadruk op poseren en de controle krijgen

over je armen. In de jaren negentig ontstond 'new way vogue', dat meer gefocust is op flexibiliteit en acrobatiek. 'Vogue fem', de populairste vorm binnen voguing, heeft ballet-, jazz- en moderne dansinvloeden. Ook binnen deze vorm is het feminiene catwalkelement belangrijk en ligt de nadruk op het sierlijk bewegen van de armen. Alledrie de stijlen zijn te volgen bij House of Vineyard.